

PARAULA I VIDA

Gaudí a Roma

Especialment des de la visita apostòlica del Sant Pare Benet XVI a Barcelona, la basílica de la Sagrada Família i l'arquitecte Antoni Gaudí desperten un altíssim interès arreu del món. Una expressió molt significativa d'aquest interès és l'exposició que el proper 24 de novembre s'obrirà a la Ciutat del Vaticà, prop de la basílica de Sant Pere, on restarà oberta fins al 15 de gener de 2012.

La mostra, que es realitza a proposta i sota els auspicis del Pontifici Consell per a la Cultura, té com a títol «Gaudí i la Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat». En l'apartat de l'«Art» es presentarà l'obra cimera de Gaudí, la basílica de la Sagrada Família, però també altres edificis de l'arquitecte. En l'apartat titulat «Ciència» es presentaran els aspectes tècnics de la seva arquitectura, tan innovadora. En l'apartat dedicat a l'«Espiritualitat» es proposarà als visitants el missatge religiós del nostre arquitecte més universal.

Paral·lelament a l'exposició s'organitzaran a Roma diverses activitats, entre les quals destaquen una sessió acadèmica que porta per títol «Arquitectura: símbol i sagrat. Un segle després de Gaudí», que anirà a càrrec de monsenyor Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura. Una segona sessió acadèmica estarà dedicada a la presentació de «L'època de Gaudí a Catalunya i a Itàlia», amb la participació de Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, i de Ricard Torrents, primer rector de la Universitat de Vic. Com a cloenda dels actes i de l'exposició, l'Escolania de Montserrat oferirà un concert a la Basílica de Santa Maria in Trastevere el 13 de gener de 2012.

Aquesta presència de Gaudí i de la seva arquitectura a la Ciutat Eterna referma els llaços de col·laboració de l'Arquebisbat de Barcelona amb el Pontifici Consell per a la Cultura, iniciats per la Fundació Joan Maragall en temps del cardenal Poupard. Aquesta col·laboració posa en relleu el treball per promoure el diàleg entre la fe i la cultura que es fa a casa nostra. Igualment, es donarà a conèixer Catalunya i el paper que hi juga el cristianisme.

És ben significatiu que dues institucions de l'Església hagin expressat el seu interès per Gaudí i la seva basílica. El cardenal Ravasi ha programat amb mi una celebració a Barcelona entorn de l'obra gaudiniana de l'anomenat *Atri dels gentils*, una trobada de diàleg entre fe i cultura que estarà centrada en l'art i la bellesa. I el responsable del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, l'arquebisbe Rino Fisichella, ha escollit la basílica de Gaudí com a emblema del nou organisme i ha decidit celebrar a Barcelona i a onze altres grans ciutats europees l'anomenada *Missió Metròpolis*, prevista per a la Quaresma del proper any.

Benet XVI, al vespre d'aquell diumenge 7 de novembre de l'any passat, en acomiadar-se de Barcelona, em va dir que s'emportava un record inoblidable de la celebració d'aquell matí a la Sagrada Família. Ara hem d'esperar que la presència a Roma de la seva obra, per mitjà d'aquesta exposició, ajudi que es conegui l'artista genial i el cristià exemplar que fou Antoni Gaudí, del qual esperem que sigui el primer arquitecte de la història beatificat per l'Església.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un motiu de goig per a l'Església

► El passat 23 d'octubre, en una eucaristia celebrada a la basílica de la Sagrada Família, el cardenal arquebisbe de Barcelona ordenà sis nous preveres, que apareixen en la foto entorn del Dr. Lluís Martínez Sistach, al final de la cerimònia. Quatre són alumnes del Seminari Conciliar de Barcelona i dos pertanyen a l'Orde dels Pares Predicadors o dominics. Els quatre alumnes del Seminari i nous preveres diocesans són Carles Barba Olmos, Carles Barroso Flores, Juan Ramon La Parra Martínez i Pere Rivero San José. Els dos preveres de l'Orde dels Dominics són Vicenç Benedito Morán i Alexandre López Ribao. Aquesta segona ordenació de preveres realitzada a la basílica gaudiniana va ser un motiu de goig per a l'Església i especialment per a la nostra arxidiòcesi.

GLOSSA

Referents, testimonis... educadors!

En una conversa amb un professor d'educació secundària, comentàvem la pluralitat de referents que incideixen en els infants i joves que cada dia omplen les aules dels centres educatius. Els joves, conscientment o inconscient, busquen referents. En el seu entorn persones properes, o que casualment s'hi introdueixen en el cercle més habitual, esdevenen referents. També els mitjans de comunicació o la xarxa ofereixen possibilitats. I llavors ens fem la pregunta: els professors podem esdevenir referents?

Una pregunta a la qual segueixen d'altres: els podem ajudar a tenir un cap ben estructurat? Els podem ajudar a educar la intel·ligència amb sentiment? Els podem ajudar a veure com és d'empobridora la postura d'abandonar-se i seguir el que sembla que fa tothom? Els podem ensenyar que sense els valors instrumentals (com la feina ben feta, la constància i la disciplina) tots els altres valors més *elevats* (autenticitat, solidaritat, honradesa, lleialtat, generositat) no van enlloc ni tenen futur? La resposta és sí. Sí des de l'actuació personal del professor, del mestre, de tots els educadors —s'hi poden

afegir aquí els catequistes, els monitors, els caps... i també els pares— quan aspiren a ser un model positiu, engrescador, digne de ser emulat. És a través dels rostres d'aquests educadors amb autoritat moral que s'encarnen els valors al servei del bé i llavors esdevenen virtuts. És aleshores que es pot treballar a l'aula amb rigor i exigència per a després poder avaluar amb rigor i exigència.

En acabar la conversa, el professor em digué: «Som en un context en què l'escola es juga el seu prestigi. I els professors, el prestigi professional i personal, perquè el problema no és perdre el prestigi davant els altres; el problema seria perdre'l davant de mi mateix.» També Simó, quan Jesús li diu que calli les xarxes, li respon: «Mestre, ens hem escarrassat tota la nit i no hem agafat res; però, ja que tu ho dius, callaré les xarxes» (Lc 5,5). Dubtes i cansament, però confiança en Nostre Senyor. Confiança recompensada perquè «van arreplegar tant i tant de peix que les xarxes se'ls esquinçaven» (Lc 5,6). I una proposta plena d'il·lusió: «D'ara endavant seràs pescador d'homes» (Lc 5,10).

Enric Puig Jofra, SJ

ANY MARAGALL

Així me trobo a cinquanta anys, jo que no sóc fort, amb una sensació d'agilitat juvenil; jo, temperament egoista de somniador i solitari, fet cap d'un gran casal i amb reputació de patriarca; jo, de petit esperit i petit treball, considerat com un dels grans enteniments de mon lloc i temps; jo, que amb prou feines me sabia guanyar la vida per mi sol, respectat per home de posició social independent [...]. Semblo ésser molt més de lo que sóc, i tot lo que sóc m'ha estat donat de gràcia i benedicció, a més d'aquest do, d'aquella aparença. Senyor, Senyor, teniu-me en la vostra mà, i que pugui almenys mon agraïment servir-me digne dels vostres beneficis.

(Notes autobiogràfiques, 10-10-1910)

JESUCRIST, REI DE TOT EL MÓN

▶ Lectura de la profecia d'Ezequiel (Ez 34,11-12.15-17)

Això diu el Senyor Déu: «Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la mala, mantindrè les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia». I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu diu això: «Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits.»

▶ Salm responsorial (22)

R. *El Senyor és el meu pastor, / no em manca res.*

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, / em fa descansar en prats deliciosos. R.

Em mena al repòs vora l'aigua, / i allí em retorna. / Em guia pels camins segurs / per l'amor del seu nom. R.

Davant meu pareu taula vós mateix, / i els enemics ho veuen; / m'heu ungit el cap amb perfums, / ompliu a vessar la meua copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor / m'acompanyen tota la vida, / i viuré anys i més anys / a la casa del Senyor. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 15,20-26.28)

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Mateu (Mt 25,31-46)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra.

Després el Rei dirà als de la seva dreta: Veniu, beneïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres, quan jo tenia fam, em donàreu menjar, quan tenia set, em donàreu beure, quan era foraster, em vaucollir, quan em veïreu despul·lat, em vaucostir, quan estava malalt, em vaucollir, quan era a la presó, vinguéreu a veure'm.

Els justos li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? Quan us vam veure foraster i us vam acollir, o despul·lat, i us vam vestir? Quan us vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure-us?

El rei respondrà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi.

Després dirà als de la seva esquerra: Lluny de mi, maldits: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar, quan tenia set, no em donàreu beure, quan era foraster, no em vaucollir, quan em veïreu despul·lat, no em vaucostir, quan estava malalt o a la presó, no em vaucollir.

Els li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat o que passàveu set, foraster, despul·lat, malalt o a la presó, i no vam fer res per vós?

Ell els contestarà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi.

I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.»

▶ Lectura de la profecia de Ezequiel (Ez 34,11-12.15-17)

Así dice el Señor Dios: «Yo mismo en persona buscaré a mis ovejas, siguiendo su rastro. Como sigue el pastor el rastro de su rebaño, cuando las ovejas se le dispersan, así seguiré yo el rastro de mis ovejas y las libraré, sacándolas de todos los lugares por donde se desperdigaron un día de oscuridad y nubarrones. Yo mismo apacentaré mis ovejas, yo mismo las haré sestar —oráculo del Señor Dios—. Buscaré las ovejas perdidas, recogeré a las descarriadas; vendaré a las heridas; curaré a las enfermas: a las gordas y fuertes las guardaré y las apacentaré como es debido. Y a vosotras, mis ovejas, así dice el Señor: Voy a juzgar entre oveja y oveja, entre carnero y macho cabrío.»

▶ Salmo responsorial (22)

R. *El Señor es mi pastor, nada me falta.*

El Señor es mi pastor, nada me falta: / en verdes praderas me hace recostar. R.

Me conduce hacia fuentes tranquilas / y repara mis fuerzas; / me guía por el sendero justo, / por el honor de su nombre. R.

Preparas una mesa ante mí, / enfrente de mis enemigos; / me unges la cabeza con perfume, / y mi copa rebosa. R.

Tu bondad y tu misericordia me acompañan / todos los días de mi vida, / y habitaré en la casa del Señor / por años sin término. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 15,20-26.28)

Hermanos: Cristo resucitó de entre los muertos: el primero de todos. Si por un hombre vino la muerte, por un hombre ha venido la resurrección. Si por Adán murieron todos, por Cristo todos volverán a la vida. Pero cada uno en su puesto: primero Cristo, como primicia; después, cuando él vuelva, todos los que son de Cristo; después los últimos, cuando Cristo devuelva a Dios Padre su reino, una vez aniquilado todo principado, poder y fuerza. Cristo tiene que

reinar hasta que Dios haga de sus enemigos estrado de sus pies. El último enemigo aniquilado será la muerte. Y, cuando todo esté sometido, entonces también el Hijo se someterá a Dios, al que se lo había sometido todo. Y así Dios lo será todo para todos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 25,31-46)

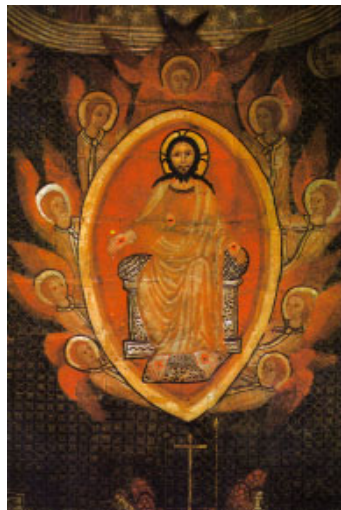
En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Cuando venga en su gloria el Hijo del hombre, y todos los ángeles con él, se sentará en el trono de su gloria, y serán reunidas ante él todas las naciones. Él separará a unos de otros, como un pastor separa las ovejas de las cabras. Y pondrá las ovejas a su derecha y las cabras a su izquierda.

Entonces dirá el rey a los de su derecha: «Venid vosotros, benditos de mi Padre; heredad el reino preparado para vosotros desde la creación del mundo. Porque tuve hambre y me disteis de comer, tuve sed y me disteis de beber, fui forastero y me hospedasteis, estuve desnudo y me vestisteis, enfermo y me visitasteis, en la cárcel y vinisteis a verme.» Entonces los justos le contestarán: «Señor, ¿cuándo te vimos con hambre y te alimentamos, o con sed y te dimos de beber?; ¿cuándo te vimos forastero y te hospedamos, o desnudo y te vestimos?; ¿cuándo te vimos enfermo o en la cárcel y fuimos a verte?» Y el rey les dirá: «Os aseguro que cada vez que lo hicisteis con uno de estos, mis humildes hermanos, conmigo lo hicisteis.»

Y entonces dirá a los de su izquierda: «Apartaos de mí, malditos, id al fuego eterno preparado para el diablo y sus ángeles. Porque tuve hambre y no me disteis de comer, tuve sed y no me disteis de beber, fui forastero y no me hospedasteis, estuve desnudo y no me vestisteis, enfermo y en la cárcel y no me visitasteis.»

Entonces también estos contestarán: «Señor, ¿cuándo te vimos con hambre o con sed, o forastero o desnudo, o enfermo o en la cárcel, y no te asistimos?»

Y él replicará: «Os aseguro que cada vez que no lo hicisteis con uno de estos, los humildes, tampoco lo hicisteis conmigo.» Y estos irán al castigo eterno, y los justos a la vida eterna.»

El Crist del Judici final. Capella de Sant Martí, Catedral Vella (Salamanca)

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

□ **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Dn 1,1-6.8-20 / Dn 3,52-56 / Lc 21,1-4
 ■ **dimarts**: Dn 2,31-45 / Dn 3,57-61 / Lc 21,5-11
 ■ **dimecres**: Dn 5,1-6.13-14.16-17.23-28 / Dn 3,62-67 / Lc 21,12-19
 ■ **dijous**: Dn 6,11-27 / Dn 3,68-74 / Lc 21,20-28
 ■ **divendres**: Dn 7,2-14 / Dn 3,75-81 / Lc 21,29-33
 ■ **dissabte**: Dn 7,15-27 / Dn 3,82-87 / Lc 21,34-36.

Comença el temps d'Advent. Nou any litúrgic: cicle B

■ **Diumenge** vinent, I d'Advent (lit. hores: 1a setm.): Is 63,16b-17.19b; 64,2b.7 / Sl 79 / 1Co 1,3-9 / Mc 13,33-37.

Quan s'arriba al terme de qualsevol projecte és bo fer-ne un balanç per saber si s'han obtingut o no els resultats esperats. En molts àmbits de la vida humana cal que hi hagi un moment de revisió, per constatar en quina mesura s'han assolit els objectius inicials. Habitualment, els estudiants reben a final de curs una nota que qualifica el treball que han fet i els progressos aconseguits per cada un d'ells. Sovint aquesta nota depèn en tot o en part d'un examen, si bé actualment se sol afavorir l'avaluació continuada.

La vida sencera de cada persona també mereix i necessita una avaluació. Per al creient, és clar que la valoració tindrà

COMENTARI L'examen final

com a centre la relació amb Déu, l'atenció a ell i la resposta que li hagi donat al llarg del temps. En aquest sentit, Jesús parla d'un judici definitiu en el qual cadascú es trobarà davant de Déu, jutge just i Pare misericordiós.

Allò que resulta sorprenent i interessant en l'ensenyament de Jesús sobre el judici és que posa tot l'accent en el comportament que cadascú haurà tingut envers els més necessitats. El criteri d'avaluació que anuncia són les accions concretes en favor dels pobres, dels forasters, dels presos, dels malalts... Més encara, Jesús diu que tot allò que es faci per aquestes persones se li fa a ell mateix. Jesús s'identifica personalment amb els petits i

els febles, i equipara la relació amb ell amb la sol·licitud envers els més desafavorits.

Les paraules de Jesús són un bon recordatori de com l'atenció a Déu i l'atenció als altres han d'anar íntimament unides en la vida del cristià. El Déu que no veiem l'hem d'estimar en el germà necessitat que veiem. I sobretot mostren amb claredat que el centre de la vida cristiana és estimar i, per tant, que aquest serà també el tema central, per no dir l'únic, de l'examen final. Com diu encertadament sant Joan de la Creu: «Al capvespre t'examinaran d'amor.»

BENET XVI COMENTA EL PARENOSTRE

5. Vingui el teu regne

En aquesta petició reconeixem, abans que tota altra cosa, la primàcia de Déu: on no hi ha Déu no pot haver-hi bé. On Déu no és visible, decau l'home i decau el món. En aquest sentit, diu el Senyor: «Cerqueu primer el regne de Déu i la seva justícia, i totes les altres coses us les donarà Déu de més a més» (Mt 6,33).

Amb la petició que «vingui el teu regne» (no el nostre!), el Senyor ens vol menar a la pregària justa i a una conducta ordenada. El primer i més essencial de tot és tenir un cor entenimentat capaç d'escoltar: només així domina Déu i no nosaltres. El regne de Déu ve a través d'un cor que escolta. Aquest és el seu camí. I això és quelcom que cal demanar sempre.

Vista des del trobament amb el Crist, aquesta petició s'aprofundeix encara més i esdevé més concreta. Ja hem vist que Jesús és el regne de Déu en persona; allà on ell és, hi ha el regne de Déu. Així la petició d'un cor entenimentat que

escolta, esdevé petició d'entrar en comunió amb Jesucrist, petició de ser sempre més «un de sol» amb ell (Ga 3,28).

És demanar que el seguim verament i així romanguem incorporats a la seva comunitat. Reinhold Schneider ho va expressar amb insistència, això: «La vida d'aquest regne és la vida del Crist que continua en els seus; en el cor que ja no s'alimenta de la força de la vida del Crist, el regne fineix; en el cor que ell toca i transforma, les arrels de l'arbre inextirpable comencen a penetrar dins el cor. El regne és únic; consisteix únicament en el Senyor que és la seva vida, la seva força, el seu centre...»

Pregar pel regne de Déu és com dir a Jesús: Deixa'ns que siguem teus, Senyor, penetra en nosaltres, viu en nosaltres, reuneix la humanitat dispersa en el teu cos, a fi que en tu tot se sotmeti a Déu i tu, llavors, puguis lliurar el tot al Pare. «Així Déu serà tot en tots» (1Co 15,26-28).

Joseph Ratzinger-Benet XVI
(Jesús de Natzaret, 1a part, Ed. Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

Per què sóc cristià?

Observo el pas d'un cristianisme transmès de generació en generació, per una mena de pertinença massiva, a una fe de lliure elecció, viscuda com un pas deliberat d'adhesió, solitari i incomprès. Aquest pas no estarà lliure de sofriments i de turbulències espirituals. Passar del centre a la perifèria no és fàcil per a qui ha estat en el centre, però el cristianisme de la perifèria és més fidel al missatge alliberador de Jesús.

I ara, breument, intento respondre a la pregunta del títol d'aquesta reflexió. Sóc cristià perquè podria no haver-ne estat. No és un imperatiu legal, ni una exigència social. La llibertat, tal com jo l'entenc, és la condició bàsica i ineludible de la fe. Sóc lliure per dir sí o per dir no a la crida interior, per adherir-me al Crist, per viure segons la seva Força. Sóc cristià perquè m'hi sento cridat des de dins. La meua confessió de Déu és una elecció, un acte de llibertat. I per a mi és un acte de llibertat que m'allibera.

Però alguns coneguts i lectors no em pregunten exactament si sóc cristià. Em demanen com puc ser encara cristià. Aquest *encara* mereix alguns comentaris. Evoca la idea que ser-ne és una cosa d'un altre temps, una opció anacrònica (m'hi referiré en el proper article). També evoca la idea que és quelcom que es correspon, més aviat, amb la infantesa, amb l'etapa lligada als pares, amb l'etapa immadura d'una persona, però que, en la fase de la maduresa intel·lectual, emocional i social, és una cosa que cal superar.

En la pregunta subsisteix també un sentit vergonyant d'Església. Sembla que l'interlocutor digui: *Encara* formes part d'aquest col·lectiu? *Encara* et sents membre participat d'aquest cos? *Encara* no t'has decebut de la comunitat cristiana?

Per què sóc cristià?, em pregunto de nou. Perquè he nascut en una llar cristiana. He assumit la fe que he rebut. He descobert que la fe mereix ser creguda. El cristianisme se'm presenta com la religió que aconsegueix ser, a la vegada, una afirmació radical de Déu i una afirmació radical de la persona.

Francesc Torralba
(Jesucrist 2.0, Ed. Proa (Grup 62))

SANTORAL

20. ✠ Diumenge. Jesucrist, Rei de tot el món; sants Octavi i Adventor, soldats mrs.; sant Benigne, bisbe i mr. (s. II); santa Silva, vg. i mr.

21. Dilluns. Presentació de santa Maria, verge, al temple; sant Gelasi I, papa (africà, 492-496); sants Honori, Eutiqui i Esteve, mrs.

22. Dimarts. Sta. Cecília (o Cília), vg. i mr. romana (s. III), patrona de la música (cantaires, músics i instrumentistes); sants Filemó i Àpia, esposos, deixebles de Pau.

23. Dimecres. Sant Climent I, papa (romà, 88-97) i mr.; sant Columbà (†615), abat a França i Itàlia, d'origen irlandès; santa Lucrècia, vg. i mr.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. jesuïta i mr.

24. Dijous. Sant Andreu Dung-Lac, prevere, i companys mrs. a Tonquín (Vietnam, s. XVIII-XIX); sant Crisògon, mr. (s. III); santa Fermina, vg. i mr.; santes Flora i Maria, vgs. i mrs. a Còrdova.

25. Divendres. Santa Caterina, verge i màrtir d'Alexandria, titular del monestir del Sinaí (s. IX), patrona dels filòsofs; beata Júlia, religiosa camaldulena; sant Erasme, Erm o Elm, màrtir; sant Gonçal, bisbe.

26. Dissabte. Sant Silvestre (†1267), abat, fund. branca benedictina; sant Leonard de Porto Maurizio, prev. franciscà; sant Joan Berchmans (1599-1621), rel. jesuïta belga; sant Sirici, papa (384-399); sant Conrad, bisbe.

EDUCAR

El hijo con padres separados

Que yo sepa, *los padres no se divorcian de sus hijos*.

Así titulé un libro mío en el que el lector interesado podrá encontrar todos

los pormenores de una separación, tanto en lo que respecta a los protagonistas de la misma, los padres, como a los que sufren sus consecuencias, los hijos, y tanto si la ruptura ha sido amistosa como si ha sido traumática.

El psicólogo francés Gérard Pousin, de la Universidad de Grenoble, hace esta afirmación fundamental en esta cuestión: «El fracaso de la pareja conyugal no tiene por qué obstaculizar el triunfo de la pareja parental.» ¡Aquí es donde se ve la auténtica valía de los progenitores! Aunque estén pasando por circunstancias difíciles y dolorosas, no descuidan a los hijos. Aunque, por desgracia, la ruptura de los padres casi siempre comporta que se aflojen las pautas educativas en el hogar...

¿Qué se puede hacer? He aquí algunos consejos:

- Que el hijo se sepa amado por ambos padres. Hay que decirle que si él está en este mundo fue porque lo decidieron dos personas que en aquel momento se amaban.

- No hacerle escoger a uno solo de sus progenitores en detrimento del otro.

- Cuando un padre hable del otro delante del hijo, no tiene que recrearse amplificando sus rasgos negativos, sino que debe resaltar sus rasgos positivos.

- Que un padre no ejerza nunca una *educación opuesta* para fastidiar al otro, desautorizándolo cuando esté con el hijo; por el contrario, debe autorizar la educación que le da.

- Para terminar, una advertencia: si un padre lleno de odio y de rencores intenta educar a un hijo, no lo hará bien. Hay que saber perdonar.

Dr. Paulino Castells
(Tenemos que educar, Ed. Península. Hem d'educar, Ed. Columna)

ENTREVISTA

► JORDI GAYÀ

El diàleg interreligiós en Lluç

El nom de Ramon Lluç apareix sovint relacionat amb iniciatives de diàleg interreligiós. Alguna obra seva, com ara el *Libre del gentil i dels tres savis*, s'ha convertit en un exemple de diàleg pacífic i científic entre les religions. El Dr. Jordi Gayà, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Mallorca, en la lliç inaugural de curs de l'ISCREB, titulada «Ramon Lluç, inspiració per al diàleg interreligiós», va afirmar que els suggeriments de Lluç sobre el diàleg entre les religions es poden obtenir «comprent millor la seva antropologia o la seva teologia de la història».

Com resumiria la teologia de la història que formula Lluç?

Hi ha dos aspectes bàsics. D'una banda, una concepció progressiva de la història que té com a fil conductor la motivació de l'acte de fe. En la primera etapa, la fe es fonamenta en la paraula o l'autoritat dels profetes. En la segona, la fe parteix del testimoni personal dels apòstols i dels miracles. I en la tercera, la que Lluç ja dona per actual, la fe exigeix la comprensió i la demostració. Un segon aspecte bàsic de la seva teologia de la història és l'afirmació que l'etapa final ha de ser el temps de la formació d'una comunitat universal basada en la pau i en la unió religiosa assolida amb el diàleg.

Per què es distanciava de les opinions teològiques del seu temps?

El distanciament no va ser el fruit d'una discussió acadèmica. El centre de tota la preocupació de Lluç va ser la missió i la disputa amb les altres religions. Per això fa una reducció teològica peculiar. En definitiva, tot havia de derivar de la definició de Déu per les seves propietats o dignitats, que —pensava Lluç— era un punt en el qual coincidien cristians, jueus i musulmans. A més, Lluç se situa en una teologia feta per als laics i per laics, amb temes i metodologies diferents de la teologia escolàstica universitària.

Per què va fracassar la seva originalitat?

Hi ha diverses raons. Per als teòlegs de l'època, per exemple, resultava difícil comprendre i acceptar la seva tesi sobre la possibilitat de demostrar les veritats de la fe, que per a ell era un pressupost bàsic per al diàleg. Tampoc el seu sistema, l'Art, amb les seves figures i un llenguatge peculiar, farcit de paraules inusuals o noves, va trobar bona acollida. I la seva proposta d'una missió centrada en el debat, respectuosa i allunyada de la força, de la croada, no s'avenia amb la concepció general de la societat, encara que no mancaven fets en una direcció semblant.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Escola de Pregària amb el Sr. Cardenal. Preguem amb l'Eucaristia. Descubrim com Jesús està entre nosaltres. A la Catedral, 24 nov. (20-21 h). Organitza: Delegació Pastoral de Joves (t. 934 121 551).

Catecumenat: ritu d'ingrés al catecumenat. Per a infants en edat catequètica que han de rebre el baptisme, 26 nov. 11.30 h, al col·legi de les Germanes de la Sgda. Família d'Urgell (Aviný, 20); 17 h, celebració a la Catedral. Per a adults que demanen rebre la fe, 27 nov. 17 h, a la Catedral. Cal inscripció prèvia (t. 934 541 898).

XXIV Jornades de la gent de mar. 21 nov. (19-21 h) celebració interreligiosa a Stella Maris (pg. Josep Carner 51); dia 24 (19-21 h) taula rodona: La figura del consignatari i la seva relació amb el benestar de les tripulacions a port, a la Facultat de Nàutica (pl. Palau, 18); dia 26 (9-13 h) campionat de futbol sala al Poliesportiu del port.

4a Setmana Bíblica «Verbum Domini - La Paraula del Senyor». Parròquia de la Medalla Miraculosa (Consell de Cent, 110). 21 nov. 19 h, «Camino, Verdad y Vida», Família Paulina; 20.30 h, «La lectura de la Bíblia en l'Església», J. Velasco. Dia 22, 19 h: Pregar amb la Paraula, amb GOA; 20.30 h, «La Litúrgia, lloc privilegiat de la Paraula de Déu», J. González Padrós. Dia 23, 19 h, lectio divina, Escola d'Animació Bíblica; 20.30 h, «La Paraula de Déu en la vida i missió de l'Església», Quique Fernández. Dia 24, 19 h, cantar amb la Paraula, «Te Seguiré»; 20.30 h, «La Paraula de Déu i el compromís en el món», Mónica García (AIN). Dia 25, 18 h, dinàmica per a adolescents; 20.30 h, «La Paraula de Déu en la cultura i la comunicació», Miquel Estal. Dia 26, 12 h, missa solemne de la Medalla Miraculosa; 18 h, activitat infantil; 21.30 h, concert

Nova Carta pastoral

El senyor cardenal arquebisbe acaba de fer pública una Carta pastoral als preveres, diaques, religiosos i laics de Barcelona amb motiu de l'aprovació del nou Pla Pastoral arxidiocesà. En el document, que consta de mig centenar de pàgines, fa una presentació de la nova programació pastoral per als anys 2011-2015, amb la intenció de donar coherència a les diverses iniciatives pastorals que es duen a terme. Entre d'altres assenyala la necessitat que tots els batejats assumeixin un compromís evangelitzador i s'impliquin coresponsablement en la nova evangelització, per exemple amb iniciatives com l'Atri dels Gentils. La incidència en el món escolar o social són també dos àmbits prioritaris de treball. Es poden recollir exemplars d'aquesta nova Carta pastoral a la Secretaria General de l'Arquebisbat, entre les 9 i les 14 hores.

«Centinelas de la Aurora», Ana Belén Gómez. Dia 27, 11 h, «¿Entiendes lo que lees?» (Ac 8,30), per Juan Chapa. Info. t. 652 078 868 i quimil66@yahoo.es.

Catedral de Barcelona. Cada darrer dissabte de mes (10.30 h) conferència a la Sala de la Mercè. Dia 26 nov. «Costumari i refranys de la catedral». Activitat gratuïta que pot servir per a esdevenir monitor i voluntari de la catedral. Més informació en acabar la conferència, t. 933 152 213 o voluntariscatedral@yahoo.es.

Cicle Ignasi Salvat de cinema. Cinefòrum amb pel·lícules de contingut social, amb Josep F. Mària i Quim Pons, dia 25 nov. (19 h).

De la memòria al compromís. Amb motiu del primer centenari de la Institució Teresiana, conferència «San Pedro Poveda, voz e inspiración para el laicado contemporáneo», amb Arantxa Aguado. Dia 26 nov. (17.30 h) al Centre Passatge (ptge. Mercader, 13).

CURSETS

Instituto Teología y Humanismo (P. Dominicos - c/ Bailén, 10). «¿Se puede

hablar de Dios con sentido? La sofística griega y la cultura actual. Opinión de los Papas Juan Pablo II y Benedicto XVI», por el P. Juan José Gallego, OP. Días 22, 23 y 24 nov. (18.45-19.45 h).

EXERCICIS I RECESSOS

Recés per a joves al monestir de Poblet (3 al 6 des.). Dos grups d'edat: de 16 a 18 i de 18 a 30 anys. Organitza: Servei Interdiocesà de Joventut, t. 934 121 551 o djoventut@arqbcn.org.

Exercicis espirituals organitzats per la Unió Sacerdotal a Manresa (27 a 31 des.), per Mn. Joan Torra. Informació: Mn. Xavier Casas, t. 933 216 246.

BREUS

Trasllat de les restes del servent de Déu Josep M. Hernández Garnica. Tingué lloc a l'església de Santa Maria de Montalegre, presidit pel cardenal Martínez Sistach, el divendres 11 de nov. Fou un dels tres primers fidels de l'Opus Dei ordenats sacerdots.

El cardenal visità el santuari del Corredor. El 23 d'octubre, el cardenal

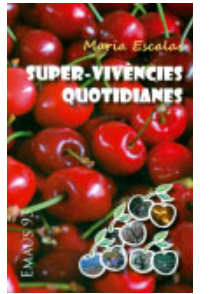
Lluís Martínez Sistach presidí l'eucaristia al santuari de la Mare de Déu del Socors del Corredor, situat prop de Dosrius (Maresme), on es van celebrar diversos actes amb motiu de l'acabament de la restauració. El capellà custodi, Mn. Jaume Abril, ha publicat un llibre sobre la història d'aquest santuari, amb un pròleg del Dr. Josep M. Martí Bonet.

Un moviment cristià de joves. El passat 4 de novembre va celebrar-se la trobada del Moviment Cristià de Joves (MCJ) de la nostra arxidiòcesi. El consiliari d'aquest moviment és el sacerdot Mn. Toni Roman, que apareix en la foto amb els joves assistents a la trobada. El MCJ va tenir entre les persones que el van posar en marxa la Rosa Deulofeu, aleshores delegada de Pastoral de Joventut, de la qual està introduïda la causa de beatificació.

LLIBRES

Super-vivències quotidianes, de Maria Escalas. Aquest llibre recull una sèrie d'escrits del blog de l'autora que constitueix una passejada, plena de vitalitat, per molts àmbits de la vida: la família, els amics, la professió, la música, etc. Publicat a la col·lecció «Emaús», n. 93, del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.

PALABRA Y VIDA

Gaudí en Roma

Sobre todo a partir de la visita apostòlica del Papa Benedicto XVI a Barcelona, la basílica de la Sagrada Família i su arquitecto Antoni Gaudí despertan un altísimo interés en el mundo entero. Una expresión muy significativa de tal interés es la exposición que el próximo 24 de noviembre se abrirá en la Ciudad del Vaticano, cerca de la basílica de San Pedro, donde permanecerá abierta hasta el 15 de enero de 2012.

La muestra, que se realiza a propuesta y bajo los auspicios del Consejo Pontificio para la Cultura, tiene por título «Gaudí y la Sagrada Familia de Barcelona. Arte, ciencia y espiritualidad». En el apartado de «Arte» se presentará la obra cumbre de Gaudí, la basílica de la Sagrada Família, pero también otros edificios del arquitecto. En el apartado titulado «Ciencia» se presentarán los aspectos técnicos de su arquitectura, tan innovadora. En el apartado dedicado a la «Espiritualidad» será propuesto a los visitantes el mensaje religioso de nuestro arquitecto más universal.

En paralelo a la exposición se organizarán en Roma diversas actividades, entre las cuales destacan una sesión académica titulada «Arquitectura:

símbolo y sagrado. Un siglo después de Gaudí», que irá a cargo de Mons. Gianfranco Ravasi, presidente del Consejo Pontificio para la Cultura. Una segunda sesión académica estará dedicada a la presentación de «La época de Gaudí en Cataluña y en Italia», con la participación de Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, y de Ricard Torrents, primer rector de la Universidad de Vic. Como conclusión de los actos y de la exposición, la Esculanía de Montserrat ofrecerá un concierto en la Basílica de Santa María in Trastevere el 13 de enero de 2012.

Esta presencia de Gaudí y de su arquitectura en la Ciudad Eterna fortalece los lazos de colaboración del arzobispado de Barcelona con el Consejo Pontificio para la Cultura, iniciados por la Fundació Joan Maragall en tiempos del cardenal Poupard. Esta colaboración pone de relieve el trabajo para la promoción del diálogo entre la fe y la cultura que se lleva a cabo entre nosotros. También se dará a conocer Cataluña y el papel que en ella juega el cristianismo.

Es muy significativo que dos instituciones de la Iglesia hayan expresado su interés por Gaudí y su

basílica. El cardenal Ravasi ha programado conmigo una celebración en Barcelona en torno a la obra gaudiniana del llamado *Atrio de los Gentiles*, un encuentro de diálogo entre fe y cultura que estará centrado en el arte y la belleza. Y el responsable del Consejo Pontificio para la Nueva Evangelización, el arzobispo Rino Fisichella, ha escogido la basílica de Gaudí como emblema del nuevo organismo y ha decidido celebrar en Barcelona y en otras once grandes ciudades europeas la llamada *Misión Metrópolis*, prevista para la Cuaresma del próximo año.

Benedicto XVI, al anochecer de aquel domingo 7 de noviembre del año pasado, al despedirse de Barcelona, me dijo que se llevaba un recuerdo inolvidable de la celebración de aquella mañana en la Sagrada Família. Ahora hemos de esperar que la presencia en Roma de su obra, por medio de esta exposición, ayude a que se conozca al artista genial y al cristiano ejemplar que fue Antoni Gaudí, que esperamos que sea el primer arquitecto de la historia beatificado por la Iglesia.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona